

Technische commissie bodembeweging

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Aan de Minister van Economische Zaken & Klimaat
Directie Warmte en Ondergrond
T.a.v. XXXXXXXXXX
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**Technische commissie
bodembeweging**

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
T 088 042 5718
E info@tcbb.nl
www.tcbb.nl

Ons kenmerk
TCBB / 20225740

Uw kenmerk
DGKE-WO/202011971282

Bijlage(n)

-

Datum 31 augustus 2020

Betreft Tcbb-advies inzake verzoek tot aanpassing van het instemmingsbesluit Q16-Maasmond (Charlie Noord)

Geachte minister,

Per brief met kenmerk DGKE-WO/ 202011971282, gedateerd 20 juli 2020, vraagt u de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) advies inzake het verzoek van ONE-Dyas B.V. (hierna: ONE-Dyas) tot wijziging van het instemmingsbesluit Q16 Maasmond.

Ten behoeve van dit advies ontving de Tcbb van u:

- ONE-Dyas, Verzoek tot aanpassing van het instemmingsbesluit winningsplan Q16-Maasmond (Charlie Noord), gedateerd 9 maart 2020;
- SodM, Advies over het verzoek tot wijziging van het instemmingsbesluit Q16-Maasmond (One-Dyas), gedateerd 9 juli 2020;
- TNO-AGE, Advies aanpassing instemmingsbesluit Q16-Maasmond (Charlie Noord), gedateerd 26 mei 2020.

Inleiding

Het Q16-Maasmond voorkomen ligt offshore, ongeveer vijf kilometer uit de kust van Hoek van Holland ten noorden van de Tweede Maasvlakte, maar binnen de territoriale wateren en wordt diensgevolge beschouwd als winning op het land. Middels boring MSM-01 is prospect Q16 Charlie-Noord aangeboord. Met de boring zijn koolwaterstoffen aangetoond en het voorkomen wordt sindsdien Q16-Maasmond genoemd. Omdat het Q16-Maasmond voorkomen ten tijde van de advisering van het winningsplan nog niet was aangetoond werd ONE-Dyas verplicht door middel van een voorschrift in de beschikking (artikel 2 eerste lid) te rapporteren over de resultaten van de opsporingsboring. Naar aanleiding van de resultaten van de boring heeft ONE-Dyas een verzoek tot wijziging van het instemmingsbesluit Q16-Maasmond ingediend. De huidige verwachting is dat de onttrokken volumes een factor tien kleiner zijn dan geschat in het vigerende winningsplan.

Daarnaast laten de drukken in het naastgelegen Q16-Maas voorkomen en gemeten in de MSM-01 boring zien, dat er een zeer actief aquifer aanwezig is en de drukval tijdens productie naar verwachting een stuk lager zal uitvallen dan aangenomen in het vigerende winningsplan. Omdat tevens de winning uit een aangetroffen dunne olielaag niet specifiek benoemd is in het instemmingsbesluit, verzoekt ONE-Dyas om het besluit zodanig aan te passen dat de winning uit de olielaag meegenomen wordt.

De Tcbb heeft eerder over het winningsplan Q16 Charlie-Noord geadviseerd op 26 april 2018. Het voorliggende advies van de Tcbb betreft het verzoek van ONE-Dyas tot aanpassing van het instemmingsbesluit op het winningsplan Q16-Maasmond.

Taak Tcbb

De Mijnbouwwet¹ geeft de Tcbb als taak de Minister van Economische Zaken en Klimaat te adviseren over door hem af te geven beschikkingen in verband met de gevolgen van mijnbouwactiviteiten voor beweging van de aardbodem en schade aan bebouwing die daarvan het gevolg kan zijn.

De Tcbb heeft kennisgenomen van de documentatie van ONE-Dyas en de adviezen van SodM en TNO-AGE.

De Tcbb onderscheidt in haar advies de twee componenten die zich voordoen bij bodembeweging, te weten bodemdaling en bodemtrilling.

De Tcbb merkt op dat er maatschappelijke ontwikkelingen zijn in de acceptatie van bodemdaling en bodemtrilling met betrekking tot de winning van delfstoffen. De Tcbb heeft ook in dat licht gekeken naar dit onderhavige verzoek om aanpassing van het instemmingsbesluit.

Bodemdaling en risico op schade

Documentatie van ONE-Dyas

ONE-Dyas verwacht met de huidige kennis dat er een significant geringere bodemdaling zal plaatsvinden door de winning uit het Q16-Maasmond veld dan de oorspronkelijke prognose. ONE-Dyas heeft in 2019 bodemdalingsberekeningen laten maken en stelt dat de aangenomen compactie-parameters zoals ze worden gebruikt in het vigerende winningsplan nog steeds van toepassing zijn. Echter, de verwachte winningsvolumes zijn significant kleiner dan in het vigerende winningsplan, met als gevolg minder compactie en een geringere bodemdaling dan eerder geschat.

Advies SodM en TNO-AGE

TNO-AGE stelt dat de bodemdaling minder zal zijn dan beschreven in het vigerende winningsplan door de significant lagere winningsvolumes en een daarmee kleinere drukval. TNO-AGE beoordeelt de door ONE-Dyas gebruikte parameters in de berekeningen als passend voor de situatie.

¹ Artikel 114, lid 2 Mijnbouwwet

SodM geeft aan dat het winnen van een hoeveelheid olie geen andere effecten heeft op de bodembeweging dan de winning van gas zolang de drukdaling in het gecombineerde gas/olieveld niet groter wordt dan oorspronkelijk geschat.

Beoordeling en conclusie Tcbb

De Tcbb kan zich op basis van de haar ter beschikking staande gegevens vinden in de beoordeling van SodM en TNO-AGE. De Tcbb verwacht dat de bodemdaling die zal plaatsvinden door de winning uit het Q16-Maasmond voorkomen kleiner zal zijn dan de in het vigerende winningsplan aangehouden bodemdaling van maximaal 3 cm.

Bodemtrilling en risico op schade

Documentatie van ONE-Dyas

Wat betreft het seismische risico constateert ONE-Dyas dat er ten opzichte van het vigerende winningsplan geen significante verschillen in structuur en gesteente-eigenschappen zijn geconstateerd, terwijl het onttrokken volume en de resulterende drukdaling minder zal zijn. Daarmee is er volgens ONE-Dyas geen aanleiding af te wijken van de huidige classificatie van het seismische risico in de laagste categorie (Categorie 1) van de seismische risico-analyse (SRA) zoals uitgevoerd volgens het huidige protocol².

Advies SodM en TNO-AGE

TNO-AGE bevestigt in haar advies dat de seismische risicocategorie onveranderd blijft (Categorie 1) en dat de door ONE-Dyas bij de berekeningen gebruikte parameterwaarden passend zijn voor de situatie.

Beoordeling en conclusie Tcbb

Op basis van de haar ter beschikking staande gegevens ondersteunt de Tcbb de beoordeling van SodM en TNO-AGE dat het seismisch risico onveranderd in de laagste risicocategorie van de huidige leidraad valt (Categorie 1). Tevens concludeert de Tcbb dat de informatie uit de boring MSM-01 geen aanleiding geeft tot het uitvoeren van een nieuwe seismische-risicoanalyse.

Advies Tcbb

In het eerder uitgebrachte advies van 26 april 2018 adviseert de Tcbb een nieuwe SRA uit te laten voeren indien de gesteenteparameters uit de te zetten boring daar aanleiding toe geven. De analyse van de informatie uit de boring MSM-01 laat voor de voor de bodembeweging relevante gesteenteparameters geen significante verschillen zien ten opzichte van de schattingen voor deze parameters die gebruikt zijn in het vigerende winningsplan. Daarmee acht de Tcbb het niet nodig om een nieuwe seismische-risicoanalyse uit te laten voeren. Voor het overige ziet de Tcbb in de nieuw beschikbaar gekomen informatie geen aanleiding om het advies van 26 april 2018 over het winningsplan Q16 Charlie-Noord aan te passen. De Tcbb ziet derhalve geen reden om uit het oogpunt van de mogelijke gevolgen van bodemdaling en bodemtrilling

² SodM, 2016, Methodiek voor risicoanalyse omtrent geïnduceerde bevingen door gaswinning, tijdelijke leidraad voor adressering, Mbb. 24.1.P, versie 1.2

**Technische commissie
bodembeweging**

Ons kenmerk
TCBB /20225740

niet in te stemmen met het voorliggende verzoek tot wijziging van het instemmingsbesluit winningsplan Q16-Maasmond.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter